OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Gäller för: Verksamhet Onkologi
Innehållsansvar: Malin Karlsson Damerau, (malka50), Kurator
Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad
Godkänd av: Andreas Hallqvist, (andha16), Verksamhetschef
Giltig från: 2026-08-26
Giltig till: 2028-08-25

Barn och ungdomar som anhöriga inom verksamhetsområde Onkologi

Revideringar i denna version

Redigerat lagtexten då det skett en lagförändring. Tagit bort en inaktuell länk.

Syfte

Att säkerställa att nedanstående lagstiftning efterlevs inom verksamhetsområde Onkologi. Enligt 5 kap.7§ Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) ska vårdgivaren utifrån ett barns behov erbjuda information, råd och stöd till barnet om barnets förälder, syskon eller styvsyskon, eller någon annan som barnet bor tillsammans med

1. har en psykisk störning eller en psykisk funktionsnedsättning,
2. har en allvarlig fysisk sjukdom eller skada,
3. har ett missbruk av alkohol, annat beroendeframkallande medel eller spel om pengar,
4. utsätter eller har utsatt barnet eller en närstående till barnet för våld eller andra övergrepp, eller
5. Oväntat avlider.

Med barn avses personer upp till 18 år.
Med åldersanpassad information och adekvat stöd kan barns oro minskas och ge möjlighet till delaktighet. Forskningen visar att dessa insatser i en krissituation verkar förebyggande mot ohälsa senare i livet.

1 januari 2020 blev FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den också kallas, svensk lag. Barnkonventionen innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn.

Arbetsbeskrivning

Rutinen avser alla barn och ungdomar upp till 18 år vars förälder/syskon/anhörig vårdas inom Verksamhet onkologi. Vid varje

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

nybesök, inom såväl öppen- som slutenvården skall det kartläggas om patienten har barn eller lever med minderåriga barn.

- Läkaren ansvarar för att ta reda på om det finns barn och dess födelseår, med hjälp av hälsodeklarationen. Dessa uppgifter dokumenteras i Melior under ”Tillägg till patientbakgrund”. Annan information som rör barn dokumenterar läkare under sökord ”socialt”.

- Kontaktsjuksköterska eller avdelningssjuksköterska skall uppmärksamma barns behov av information, råd och stöd. Stötta patienten i att själv informera barnet om sjukdomssituationen när så är lämpligt. Erbjud boken *Hur känns det när någon nära dig har fått cancer* som ett komplement till *Barnen och sjukdomen* som finns i den vita pärmen. Sjuksköterskan dokumenterar under sökord ”psykosocialt”.

- Samtliga professioner har ett ansvar att informera patienten om att barn är välkomna till kliniken.

- Tänk gärna på hur man kan utforma vårdmiljön utifrån ett barnperspektiv.

- Erbjud alltid patienter med barn kuratorskontakt. Upprepa gärna frågan emellanåt och särskilt i samband med akuta händelser eller vid brytpunktsamtal.

- Dokumentera i patientens journal vad som framkommit kring barnet/barnens situation.

- Använd särskilda KVÅ-koder för samtal om eller med barn.

- Vårdenhetschef ansvarar för att utse barnombud på mottagningar och vårdavdelningar för att följa upp och vidareutveckla enhetens arbetsrutiner.

- Vid frågor som rör barnens situation konsultera gärna kurator.

- Interna resurser som kan kontaktas är lekterapin eller sjukhuskyrkan och eller sjukhusmoskén.

- Externa resurser som kan kontaktas är kurator eller psykolog inom BVC, barnomsorg och skola, ungdomsmottagning, Närhälsan, Randiga Huset, Bräcke Diakoni eller socialtjänst.

- Vid oro för att ett barn far illa, skall vårdpersonal alltid göra en anmälan till Socialtjänsten, så kallad ”orosanmälan”. Diskutera

gärna ärendet med kollega, chef eller kurator. (Se vidare information på Socialstyrelsens hemsida under rubrik ”Anmälningsskyldighet om missförhållanden som rör barn” eller via länken på Sahlgrenska Universitetssjukhusets hemsida).
Orosanmälan för barn (vgregion.se)

Ansvar

All personal inom verksamhetsområde Onkologi skall aktivt medverka till att barnets perspektiv är en naturlig del i vården och att relevant lagstiftning följs. Verksamhetschefen är ytterst ansvarig för att rutinen är känd och efterlevs.

Uppföljning, utvärdering och revision

Revisionsansvariga: Malin Karlsson Damerau & Nasrin Yahyai, kuratorer. Avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO

Relaterad information

Film: Hur påverkas barn som närstående - 1177 Vårdguiden
Barn som anhöriga i hälso- och sjukvården - Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen (vgregion.se)
Sociala insatsområden - RCC Kunskapsbanken

Patientsäkerhetslagen 6 kap. § 5:
Patientsäkerhetslag (2010:659) Svensk författningssamling 2010:2010:659 t.o.m. SFS 2020:1052 - Riksdagen
Randiga Huset
Stödgrupper - Bräcke hospice Helhetsvården
https://www.naracancer.se/
https://www.cancerfonden.se/om-cancer/leva-med-cancer/att-prata-med-barn-pa-deras-niva

Startsida - Kraftens hus Göteborg

Granskare/arbetsgrupp

Malin Karlsson Damerau, kurator, Verksamhetsområde onkologi
Nasrin Yahyai, kurator, Verksamhetsområde onkologi

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Onkologi

Innehållsansvar: Malin Karlsson Damerau, (malka50), Kurator

Granskad av: Malin Karlsson Damerau, (malka50), Kurator, Nasrin Yahyai, (nasya4), Kurator

Godkänd av: Andreas Hallqvist, (andha16), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9775-406090012-74

Version: 8.0

Giltig från: 2026-08-26

Giltig till: 2028-08-25